

۱۰ دیماه ۱۳۳۳
۳۱ شعبان ۱۳۸۲
۳۱ سامبر ۱۹۶۲

پنج شنبه

جلسه ۱۳۳

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنج شنبه (۱۰) دیماه ۱۳۳۳

۳- تقدیم یک فقره لایحه راجع به اجازة تحصیل اعتبار برای تأمین قسمتی از هزینه های عمرانی کشور .
۴- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

فهرست مطالب:
۱- تصویب صورت جلسه .
۲- طرح سؤال آقایان: سعیدوزیری - احتشامی راجع به سیاست خارجی و جواب آقای نخستوزیر .

مجلس نیم ساعت قبل از ظهر بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

رئیس - اصلاح میشود. نظر دیگری نیست؟ (انظاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود. آقای دکتر قراقرلو. دکتر قراقرلو - نامه ایست از آقای علی خرم بیضت دبیر دبیرستان دانش قم و همچنین تقاضائی راجع به الحاق بخش خلجستان بقم تقدیم مقام ریاست میکنم.
رئیس - آقای مرادی.
علی مرادی - نامه ایست از کارمندان اداری وقتی کارخانه قند میاندوآب تقدیم میشود.
رئیس - آقای معتمدی.
معتمدی - سه برگی شکایت است که عیناً تقدیم میکنم.

۴- طرح سؤال آقایان: سعیدوزیری احتشامی راجع به سیاست خارجی و جواب آقای نخستوزیر
رئیس - وارد دستور می شویم سؤال آقایان

۱- تصویب صورت جلسه
رئیس - اسامی غالبین جلسه قبل قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)
غالبین بااجازة آقایان:
طباطبائی - مهندس پروشانی - مهندس آراسته - کورس - یعقوب تهرانی - پاکذات.
غالبین بی اجازة آقایان:
بختیار بختیارها - دکتر مصباح زاده .
غالبین هریش - آقایان:
موسوی مهرزاد - دکتر حاتم - سلیمانی - موقر - جهانگیری - بانو نفیسی.
رئیس - راجع صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ آقای مهندس ارفع .
مهندس ارفع - اصلاح مختصری است که تقدیم میکنم.

عین مذاکرات مشروح یکصد و سی و سومین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - شماره تند نویسی و مطبوعات

وزیر و بری و احتیاج است از دولت مطرح است ، آقای شهید
 سید رحمت میرمآینی : بنده گفتم میفرمائید
 سعیدوزیری - بله بیاربان
 رئیس - بفرمائید.
 سعیدوزیری - بنده گفتم گرچه یک نسخه از صورت
 جلسه آن جلسه بیکه سؤال کردم در دسترس ندمام بیل
 داشتیم درموقیکه آقای رئیس محترم دولت برای جواب
 آن سؤال تشریف میفرمودند چون دولت از سؤال باز نماند
 نکرده بودم سطر سطر بستی نکات صورت جلسه را در
 حضورشان بخوانم کم بر ای اطلاع خود ایشان رهم برای
 اطلاع ملت ایران خارجگی که بدانند سؤالی که من از
 دولت کردم و اینجا بد ذکر داده ام مطلقاً قصد مخالفت با
 دولت به آن منوهی که سابقاً از سؤالا در مجلس مستفاد
 میشد است نبود چنین مفهومی و نداشتند استوفیادند
 داشته باشد من شخصاً فکر میکنم هرگز چنین سؤالی
 را از دولتهائی که خدمت میکنند نتروا هم کرده و هر وقت
 سؤال به آن عنوان بکنم استیجاب خواهم کرد اینست که
 قطعاً یک سؤال گامای با بندهم دوستی و کلامی را تقویت
 دولت برای اینکدامانی که با بندهم بدستولت و رئیس محترم
 دولت که صحبت بفرمائید و مطالبی را که رئیس محترم
 دولت در مجلس محترم ستانفوان فرمودند که خود من از
 رادیو بگم بکنم یا بلکه با علاقہ نشیدم برای خود من بسیار
 جالب بودولی چون سؤال کردم و احتضالا دوسه روزی
 که از آن گذشته است شاید اطلاعات و معلومات تازه
 بدست آمده باشد اقدامات تازه ای از طرف دولت مجبوس
 باشد ایستد که بنده فکر میکنم از نظر مقررات مجلس
 که سؤال شده است چندر خوبست که دولت سه صدر
 نشان بدهد ولو بعنوان تکرار از مکرار هم مطلقاً بشود باز
 فکر میکنم لذت بخش خواهد بود کهمقام رئیس محترم
 دولت این مطالب را بفرماید بنده شانه از مقام محترم بریاست
 خواست میکنم طبق آنچه این مجلس همانان انشوراید که
 آقای رئیس محترم دولت صحبت خواهند فرمود برای
 منم وقت داده شود تعاضلی که دارم عرض کنم
 رئیس - آقای نخست وزیر

محرور میباشی گذشته وآیجه را که در اثر تصور قربانی
 منتهای برای ملت ایران از نظر اقتصادی و اجتماعی
 بوجود آمده است در اسراع وقت جبرین کنیم بیان حقیقت
 از لحاظ سیاست مبین و کلاما غلامای را که دولت ایران
 با توجه به اصول منشور ملت متحد و یواچیه به علاوه دوستی
 و روابط برادری و برابری با تمام کشورهای جهان روی
 احترام متقابل در مجلس سنای ایران شد حقیقتی است که
 به آن همیشه اطمینان داریم دوری آن صل خواهد کرد و
 تصور میکنم مجلس شورای ملی با اتفاق سیاست را که از
 اصول حقیقت و امالت خارج نباشد و کلامی را متناقض
 ملت ایران باشد تأیید و تأکید میفرماید (صحیح است)
 استاندمدار کی را که بنده در مجلس سنای ارائه کردم یک
 حقایق و شواهد زخمای دور است اینکه ما در هر موردی
 چگونه نکسر میکنیم چگونه صل میکنیم حالا اگر
 کسانى خوانند خود را با اینچنین اطمینان تطبیق بدهند یعنی
 نیست که ما از دیگران تقلید بکنیم بلکه توجه کامل
 بوضع داخلی کشور و توجه لازم به امنیت داخلی مملکت
 و اجرای سریع برنامه های توسعه اقتصادی
 و اجتماعی مملکت موجب میشود کما حد
 داخل و مهربان خارج بماند نسبت بوضع مملکت و
 حفظ حقوق همه ایران کلاما ناظر و با دقت خاصی نسبت
 به آن عمل میکنیم (احسن) بنده بنیایدگان محترم مجلس
 که بکون تردید با من هم عقیده هستند اطمینان قطعی
 میدهم که ما هیچچیزه من الوجوه با ملل غرب که تنها
 کوچکترین کمبود و خصومتی نداریم بلکه هر مشکلی
 قفل داریم (صحیح است) بنده شواهد من انشوراید بکنایه
 کردم که در اینجا تکرار آنرا لازم نیست ایستد هیچوقت
 اعراب بر ایران مسلط نمانند (صحیح است) بلکه روح
 دین مبین اسلام بود که قلوب ایرانیان را تسخیر کرد
 (احسن - و احسن) و این الهامی است که ما از دین اسلام
 گرفته ایم و آمده میباشد تسلمان شرائط و نعمت
 همان رویه عزانه و ارادانه و برابری است که تمام
 کوشش ما باید مبطل بشود که مشفق غلور میانه خامه
 در کشورهای اسلامی آئینه کسلی و آرامش شروستی است

میدهدا با بنده بنیایدولی لازم بود با توجه به حقایق معلوم

شود که ما نگرانی از هیچ سیاست تجارز راه‌آهن نداریم
در این حال که باید نسبت بوضع امور داخلی خودمان و
حفظ قوای نامنبتی خودمان در چهارچوب در آینده کوشش
مستمر مبذول بداریم از وجب بوجوب خاک و منافع آن
بلک ملت ایسلی مانند ایران یک مردم شرافتمندی که
شما نمایندگان آن هستید دفاع خواهد کرد (احسن)
و این دفاع بدست دولت و ارتش نیست بلکه دولت و ارتش
است ملت ایران است که در راه حق و حقیقت جهاد خواهد
کرد و کسی را یاری نفعلی بخفوق حقه ایران نیست
(صحیح است) بنده اگر اسم از کشور خاصی نمیبرم
و یا اسم از افرادی نمیبرم برای این است که آنچه لازم
است و عدالت بود در روز گذشته در مجلس شناختان کردم
و اجازه میخواهم از نمایندگان محترم مجلس که به بیان
گرفته و حاضر من را مطلع فرمایند و اطمینان داشته باشند
که این راه تحول عمیقی که در این روزها پیش آمده
و ثبات نواشته است آغاز بکند و هنوز آغاز یک جهادی
است برای زندگی بهتر برای ملت ایران ما با موفقیت
ادامه خواهیم داد و این مسائل تحریکات خارجی همیشه
خارخا همی است که به تنهای این مملکت است بلکه در
کشورهای دیگر هم نظایر بسیار دارد ولی ما را باید از
آن راه امید و منتقلی و مترقی خودمان باز دارا کرد
روزی لازم باشد نقش اطمینان دارم که فرود مملکت ایران
نان روزانه خود را برای دفاع از حقوق خفه خود خواهد
داد و چون خود را برای دفاع از حقوق خود شناختن شار
خواهد کرد (صحیح است) ملت ایران از غنی و ثروتمند
همیشه نشان داده است مگر موقعی حاسن تاریخی چنان احواد
اتفاق و بگناگی دارد که احتیاجی به تحریک احساسات
نیست (صحیح است) احساساتی را که امروز در سراسر
ایران ایجاد شده است روی بیسان حقیقت یک رئیس دولتی
نیست این من هستم که از ملت ایران و از نمایندگان
ملت الهام گرفته ام (احسن) که بتوانم با چنین قدرتی
در مجلسین ایران بگویم کمش و اقامت باید این را در متنی
و ضامی را طوری در تحت رهبری شاهنشاه بیه پیوسته
که نه در داخل ما افراد مغرب و مغرض بتوانند سوخ

سند که در مذاکراتی ایران باشد اگر حوصله بماند میتوان
تواناند بیطرف متنی چون ایران و ایران را ببینند با بحال
آنان ولی ما ملتی بیبوم که از اشتغال خارجه باقیم
و امروز غیبه بحال دیگران بخوریم (آقرین) ماملتی
بیبوم کمزور بود اشتغال قرار گرفته باشیم و حس حقارت
داشته باشیم این ملت باعوض و با استناد ایران است که
که در فها با آراش و فرقه‌ها بلاشلی نفسی فرقه‌ها یا
اصالت‌زیست کرده است و خواهد کرد ماچشم دانتی بنگاه
و منافع دیگران ندارد بخواهیم تفاهیم دادا فرد دیگری
که کوچکترین نفعی به ایران و ایرانی نکنند بنده اطمینان
میدهم که دولت با تمام قدرت تمام ماملتی را که از لحاظ
امنیت مملکت ضروری است تأمین کرده است و تقویت
خواهد کرد و نسبت باعجاری سریع برنامه‌های مترقی
شاه دولت دلیقه‌ای از خدمتگاری تصور نمیکند شما
نمایندگان دولت که کامی و بیجان چنین فلسفه بزرگ افراط
هستید دولت خود را در راه اجناس چنین مقاصد بفرگهاری
میکند ما شاهنشاه ایران را بعنوان فردی که از فکر و
تیروی الهام بخشش استفاده میکنیم و دولت و مسئول
انجام خدمات خوب و بد خود میدانیم در این راه کوشش
خواهیم کرد که هم فحاشه را منی باشد و هم ملت ایران
نسبت به آن خود باها تا امیدواران کامل را به ترقی زمانی
راه بیساید (احسن) بنده پیش از این عرض نمیکند
فکر میکنم سیاست خارجی، گراگفوقی غلغاهات دیگران
واسطه ادب برسان کشور ما نیست این سیاست سیاست
اسپیل و بیبینه‌ای نیست ما را مستمردا میروایم صفا را با
تمام کشورها خشمگین و بیبینه‌ای نیست ما را مستمردا میروایم صفا را با
خشمگین کشورهای خارجه‌ای نیست ما را مستمردا میروایم صفا را با
با تقوی این مردمی که نشسته اصلاحات هستند نه نشسته
شدن حرفهای جاه طلبه مردم آریستند و عراض بنده
اطمینان دارم که در قلوب مردم ایران همیشه نهاد مؤثر میشود
بلکه با اصلاحاتی که بدست من رسیده است در افرادی که
نشسته صلح و صفا و آراش در ولای امروز هستند بر تأثیر
ببوده است او گریش از این بگویم مستأفانه در باره عرض

خودم گفته‌ام و این را جایز نمیدانم (مترسوی - سیار عالی
بود) ولی شما روی میآورم که بداینسیست خارجی یعنی
سیاستی که حافظ منافع ملی بلک ملت باشد (صحیح است)
و آن سیاست سیاست الهی است که ایران بیبومی کرده
است و در روزی اقتضا بکند که این سیاست تغییر یابد
بکند بر روی منافع ملت ایران تکیه خواهد کرد
(احسن) و غیر از این سیاست سیاست نیست جاه طلبی الهی
فردی است که آن جاه طلبی‌های فردی در رژیم مملکت
مماقود نیست چون سیاست رهبری کندند مملکت ما
اجازه نمیدهد که سیاست دروش جاه طلبانه باعطال
شخصی و یا افکار خصوصی را در زندگی و آینه
پاشملتی بتواند بازی بکنند و یا احتمالاً فرزند را بگرد
مامعه در دوران گذشته معایب چنین سیاستهای خصوصی
را احساس کرده‌ام و دیگر آن را عام فریب‌ز برای
سیاست برسانم که در سیاست ما روی اسالت و
نهایت خودی بیبومی خواهد شد و منافع ملی ما توچه
به‌مانگی که بطور مدلل و مشروح بنده در مجلس شما عرض
کردم و آن را تکرار نمیکند با ثبات کامل پیش خواهد
رفت (احسن)

۳- اعتبار برای تأمین قسمتی از هزینه‌های

عمرانی کشور

نصرت‌وزیر - سئوال دیگری که امروز از موافقت
استفاده میکنیم و لایحه آن را تقدیم مجلس شورای ملی
میکند برای تأمین اعتبارات کارخانه معمراسی سوادکوه
است چنانکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است در
موقع طرح برنامه سوم و افزایش اعتبارات عمرانی در
اینجا بطور وضوح و سراحت کامل بیان شد که کشور در
حال نوسعه ماسخه تحقیق هدفی عالی انقلاب شاه و مردم
و طبقه خطیری را که امروز دو فها برای زندگی بهتر
۲۶ میلیون جمعیت ایران احساس میکنند و در راه رسیدن
به آن گام بر میدارند نیازمند اجرای بنا، برنامه وسیع
و نو تئوری و اقتصادی و اجتماعی است و ما امروز باید
از تمام منابع امکانات مالی خودمان در داخل کشور با توجه

بسیاست صرفه جویی با توجه سیاست اصلاح جهاد ملی
برای پیشرفت با توجه این سیاست که امروز ما کمتر
مصرف کنیم برای اینکه مثل آینده تسلل خوشبختی
باشد باید تمام امکانات داخلی خودمان را تجهیز کنیم
و از تمام امکاناتی که بتوانیم از خارج از کشور برای تأمین
کمبود اعتبارات برنامه عمرانی کشور که منفع این
اعتبارات به دست میلیارد ریال افزایش پیدا کرده است
بشرایط خوب و بیشرایطی که کمالات با قبول و قابل توجه
اسم اقتصاد مملکت باشد استفاده کنیم بنده برای خوشتر
بهرس برسانم و بازم اشاره کوچکی میکنم که این دولت
موفقی روی کار آمد که پایان سال گذشته بود و ابتدای
سال جاری دولت موسمی شروع بخدمت کرد
که بیش از ۵ میلیارد ریال از تعهدات سال گذشته در
بوجود عاری مملکت بر عهده این دولت گذارده بنده خود
دولت تنگنای آغاز بخدمت کرد که پرداخت اسلویهره
دیون گذشته خارجی ما در حدود شش میلیارد و هفتصد
میلیون ریال بود که در بودجه سال جاری پرداخت شده
است و تا پایان سال گذشته پیدا خواهد کرد آسان بود که
مامه مانند سال گذشته ما در اصل و بهره‌رودن
خارجی را ببال و دیگری موکل میگردیم و بیبهره‌ای
این دیون که روی بلشمقیاس حساب شده‌ای باید در سر موعد
مقتنی خود پرداخت شود موجب عیب و فثایر بود اختیار
زیادتر از قوه و در حقیقت مملکت باشد نمایندگان محترم
استصاار دارند که کلیه کشورهای در حال توسعه از منابع
میل‌الللی و از منابع خارجی برای کمبود درآمد خود
خودشان متوسل بتحصیل اعتبارات میشوند این اعتبارات
اگر ب شرایط صحیح و بصرف صحیح برسد توسعه
اقتصادی ما را تسریع میکند و در روی همین اصل و روی
همین فلسفه در اجرای برنامه سوم عمرانی کوشش مستمر
خودمان را در احیای منابع و کشاورزی ایران مشر کرد
کردم این اعتباراتی که لایحه آن امروز برای تحصیل
اجازه تقدیم مجلس میشود بهترین شرایط با حداکثر
مدت و حداقل بهره برای توسعه شبکه برق در سراسر
کشور است که قسمتی از آن در مرکز مملکت و قسمتی

بزرگ در آن استظهار و شستی دیگر در انتقال خلق نیرو از نیروی برق سدهای بزرگی است که تا بحال ساخته شده است مستفسر بود باید استان کیلان و باید دست فروین و باید خط انتقال نیرو به تهران را تأمین بکنند ما نباید نتوانیم در سراسر آن نقاط از برق افزان برای بالابردن سطح تولید کشاورزی و صنایع خودمان استفاده کنیم خاتمانه آقایان امروز دیگر مسائل نظری نیست باعضای باشد و در چهارچوب مدیریت صحیح بتواند باسرعت کاملاً بدرجه اعجاز گذارده شود بفری. با کم درآمدت کوتاه بماند ماد حکومت خود قراردادهای آفرای پاراف کرد مادی و امروز اختیارات آن تقدیم میشود در ادبیهات اسامی دو واحد آن در تهران شروع بکار خواهد کرد و تا دو سال دیگر این اختیارات بصرف خواهد رسید علاوه برجهت اساسی اقتصادی آن در حقیقت از انابت برین تری است که ما در ایران و در قسمت های بین المللی بدست آورده ایم هفتاد و دو سوم تولید نیروی ۵۰ ساله اخیر ایران است و بنده تصور میکنم ما باید با این سرعت جلوگیری نتوانیم جریان عقب ماندگی خود را بکنیم (احسنت) کوئی سعادت از سر فعولی میشود همین سبک مسائل کوچک اداری می مانند بنده میگویم این بیقراری در عرصه های اداری تخلف نخست وزیر شروع و بنده میبکشد فریاد از اداری ختم بشود و در تمام مراحل زندگی ما رسوخ پیدا بکنند تنها در دستگاه دولتی و در زندگی ملت بیک ملک ماضی چقدر بتواند سرفع جویی بکند میتواند نیروی مالی خود را در بهبود زندگی اقتصادی زندگی بکند. یکنه اگر یک کسی یک فری تولید میبندی از دستگاه های خود و در سر فعولی کند و با تشکیلات صحیح استظهار بتواند این مبلغ سر فعولی را در برنامه های توسعه اقتصادی تولیدات منشی معرف بکنند بصالح اقتصاد مملکت کمک میکنند اگر نمود بکنیم که با افزایش جمعیت با افزایش تقاضا و با این تحول معنی که در سراسر اسامی موجود آمده است که کارباز در این انزامی که حساب میمانند امروز با بگیری سیاه دانش سیاه بهداشت وسایه ترویج و آبادانی زندگی بهتری را طالب هستند و تقاضای بیشتری

خواهند کرد مجموع این تقاضا ها در مقابل تولیدات محدود این مملکت طوری سطح قیمت ها را افزایش خواهد داد که این افزایش سطح قیمت ها در آینده برای استاد ایجاد اشکال و برای اقتصاد مملکت ما مایبار خطرناک باشد یا هر یک ما میگویم مالیاتهای حقه وصول شود اگر ما میگویم باید در مملکت از غنی و فقیر در سر نوسخت خود را دور سازند کی ایشان بر شویش می شوند بزی این است که معمال آینده مواجبه با یک مشکلات امروزه که دخل اجتماعی فرار نکیرسم که حل آنها همانست بزرگی باشد که امروز با سهولت بیشتر نمیتوانیم حل آنها تمام بکنیم این است که بنده عقیده دارم هر روز که بگذرد برای ما از این تحول و این انقلابی که در مملکت موجود آمده است حسرانان باید برنامه های توسعه اقتصادی و اجتماعی ما چنان با سرعت پیش برود که تأثیر انقلاب عقب آن حسرتی نکند. اگر اشتیاق مردم پیشایش مقهورات مملکت برود آن موقع است که تامل اجتماعی بهم می خورد و بنده عقیده دارم که در هر کاری باید ما سرعت عمل و وقت و صرفه جویی و علاقتمندی در کار را و واقفأ مورد نظر و رفتار بدیم. صرفه جویی یعنی هر کاری را که ما میکنیم بایدیم که اگر یک ریل با یک پله میلونیون ریل صرفه جویی نشد این راهها هر دو جمع میشود و در کارهای دیگری مصرف می شود برای تأمین عبور عبور و آغاز با اینکه مملکت تعداد اتوبوسهای مابعدی کم است که مردم در زحمت هستند (صحیح است) و ما با بی اعتماد کافی اتوبوس برای رفیع حاجت و نیاز مندینهای مردم در اختیار مردم بگذاریم امروز بنده عرض میکنم صد اتوبوس را که ما در هفته گذشته خریدیم بچهل درصد قیمت آن ۹۴ سال گذشته کمتر است اینها مواردی است که بنده بعنوان نقاط مثبت پیرش مجلس شورای ملی برسانم و منتظر باشیم که با این برنامه و این سطح اختیاراتی که حساب شده است بتواند بهره برداری بیشتری در راه توسعه اقتصادی و اجتماعی ما بکند بکنند نظر دارم که چند روز پیش جناب آقای مهندس والا راجع به بکسان کردن نرخ بهره با یک کا و تعدیل

در نرخ بهره اشاره فرمودند که بنده میخواهم عرض کنم این مورد نظر دولت بود و عمل هم شد منبرخ در بانک کا پائین خواهد آمد منوقتیه خواهد شد بکسان خواهد شد ما بنده هیچگونه تأثیر دیگری در تولید و در برنامه های گانه و در برنامه های اقتصادی و اجتماعی مملکت نباشد (مهندس والا - غلی - متشکرم). این نکاتی بود که بنده خواستم بطور خلاصه اینجا عرض بکنم این نامه اجهای اراضی را بر تقریباً ۵۰۰۰۰۰ قریب هکتار است و همچنین از اعتبارات وسیعی که ما از منابع جدید ملی خودمان امیدواریم در آینده نزدیک تحصیل خواهیم نمود با یک تقویت با یک همچنین سازمان جدیدی که برای توسعه فعالیت های کشاورزی نوین و جدید یعنی خارج از حدود محدوده دهات صلی در اراضی بایر مملکت روی سرمایه گذاری مدون کشاورزی امروزه باید تکمیل شود و آنچه از لحاظ طرح های کشاورزی و دامپروری است امیدواری ملاحظه داریم که بتوانیم جریان کوه تولیدات کشاورزی و دامداری مملکت را در برنامه آینده یعنی در طول مدت مسال رویم آینده تاحدی را که توانائی و امکانات مالی انسانی مملکت اجازه میدهد شروع بکنیم و بطور بزرگ مزاج هر یک که مدتی که در مسالسی نرسوا بشهدت کردم که این عمل مملکت با ساختن ترابری زواری در وقت اخیر ایران بود (صحیح است) بنده نیز همان نیکویی که امسال خوزستان همان خوزستانی که امروز ما باین علاقه راجع به آن صحبت میکنیم بچون بود برسد محصول آن ازین تقویت بود مانگند تا بکندر دیگران بتوانن فرد گریه خانی نکرده تلف نمود بنده میگویم که ما برین دولت ما خودی توانائی برای داشت که آفت قدیم کا مال حستیم بتواند جبران چنین سالیه زرانی را برای تمام مملکت بکنند ولی آنچه که مقدر بود انجام شده است و بنده میگویم عرض کنم که فقط در طول مدت یک دهه است یعنی از ۱۰۰ هزار تن گذشته بمشوب ۱۰۰۰۰۰ میشود و در هر ساله و در هر ساله افزایش خواهد شد و همچنین پیش بینی کردم ناسال زرانی آینده تأمین شود و دیگر هیچگونه تأخیری در ارسال کوه با استکاکی در دهان مردم

وجود نتواند آمد (احسنت)، اگر چنین پیش بینی و اقدام می شود بکسان و با دولت نظر بگذرند تمام مملکت آباد می آید این فکر امروز بکسان ماصرف بودیم که تا مملکت در سراسر ایران با قیمت بسیار زیاد مواج بشود و همان افزایش نامعقول قیمت بودولی امروز اگر دولت کمبود تولید و سطح خشکالی بیشت مشکلات اقتصادی و با اینکه واقفأ ما از یک دوره زر کوهی خارج شدیم و در رفیق اقتصادی جائز بشود بکار کوهی خدمات است از لا های شروری دانستیم نفعان تولید افزایش قیستی پیدا شده است اینها را باید در آینده هم از لحاظ اقتصادی وهم از لحاظ تعادیل اعتباری و احتیاجا تأمین ضروری مردم بهره وسیله که ممکن است تأمین کرد و این مسیوجه هم لوجه دلیل دیگری ندارد جز اینکه سال تقاضا اسامی را بخت سرکارهای ما با فضل الهی یا سال بهتر و بدت نکست فراوانتری در سال آینده دریسرو بشودیم که اقتضات وسع دولت بشوند تأثیر بهتری را در زندگی عمومی بگذارند (انتها) پیش از این عرض نهادیم موردی را که راجع تغییر مواد فصول بودجه سال جاری است که ضرورت پیدا کرده است و همچنین یک ماده از لفظ تأمین اعتبار مختصری برای اعتبار دولت با قید یک فوریت تقدیم ریاست مجلس شورای ملی میکنم و امیدوار هستم که ما بتوانیم با همین سرعت در پیشرفت امور مملکت توفیق حاصل بکنیم (احسنت).
ولیس - آقای سیدوزیری.

سیدوزیری - بنده داشتم از روی ساعت نگاه میکردم جنبان آقایان فخر وزیر در حدود ۴۵ دقیقه صحبت فرمودند ولی متعانه با عرض بکنم که یک ربع این صحبت مربوط بساعت دیگری بود که لازم دانسته بودند نسبت بشمامند و پیش از این دقیقه در جواب شوال بنده مطالبی فرمودند و منم فکر میکنم پیش از بیست دقیقه وقت مجلس محترم را بگیریم (رضوی - زیاد است) بر طبق این نامه جن مجلس است جناب آقای رضوی غلی متشکرم که جناب آقای نخست وزیر کفول زحمت فرمودند

و مطالب خیلی خوب و صریح و صمیم و مبین پرستانه شان را در اینجا موجزن و رسا بیان فرمودند علت سؤال را بنده عرض کردم بدین آیه زنده خوشتان بودند گمنان بگنم یعنی من نامه نوشته بودم که به پستونان یک ناسیوالیت هستی چرا اول نمیکنی و بنده سؤال کردم جناب آقای نخست وزیر ، مانند گان معترضه و بنده وطن روغن انگلیز آفتاب محدود به دو اطاق خانه شخصی معلوم این کرسی نیست گدی که حدود میدان پراستان و خیابان آله و شد مسجد سیپالارات نیست وطن ما محدود است از شکار هزاران خاک دولتی در خاک دولتی در خاک جاعلی هر شوری ، از مغرب با کشتی از خاک دولتی دوست و هم کیش و برادر ما دولت ترکیه و با قسمتی از خاک کسوری بنام بی القهرین و از جنوب بسواحل آسیوی خلیج فارس) عرض میکنم آسیوی واصل خلیج فارس) و از طرف شرق سراسر زمینهای آریکانه تراتو (فارس) و هم کیش ما با پراکتان بنشینم اساس نقشه فنی محبت میکنم این حدود را که عرض میکنم آیا سا اگر امکان داده بشود در این مملکت تنهائی وجود دارند از نوده های مردم این مملکت که میل دارند بایشان را از این مرزها هم فراتر بگفانند ولی حدود ششده سی مملکت که مرزها در اول صورت محبت بکنم یا دلیل است که مرزها با این حدود اعلام کردیم بویازمین دلیل عرض میکنم و معتقدم وطن ما را خطری آنچهنان که اصحاب ملت ما را مستور ضعیف کند تهدید میکند (صحیح است) و بفرمود آن شاعر :
 اقلیم پارس را تم از آسیب دهر نیست - امانت کردم چون نیروهای ملی واقعی در این مملکت هستند که خوستانه اند این بقول فلان پادشاه بدین توجیهات داده است و احسانت آنها بر اثر بشود مسئله این نیست که بنده سؤالی بکنم و در جواب بدهد و بعد هم رئیس دولت بانهائیت ضیاعت بانهائیت مانت اعلام بکند که سیاست ما یک سیاست امیل یک سیاست نجیب و یک سیاست حملات جویرانه ای است و تماماً نطق باشاهم هماغلوریکه بشنیدم

اغراق ملیت است و عرض کنم معترضین علت وجودی انقلاب ششم همین زیر هماغلوریکه است اعلی حضرت فرمودند در قربانی ناپایندگان و بارها فرمودند این آیه که لگنای داخلی نیست ملت ایران ملت ملی است که ما با ما بستنی هاون با پیوسته بر افرها و با ما پیوستی و بنده ایها تاریخ قدیم خود دور بود است تمام امواج از بالا بر سر خود در که دماست پیوسته شده است ملت اغراق ششم همین این بوده است و هست که با اصلاحاتی که در داخله مملکت انجام میگردد و منافع تنویدیهای زحمتگین و رنجبر و اقوام ملت ایران مینویسد مطمئناً معلوم خارجی و منافع خارجی بر پایه منافع ملت ایران برود و ملت ایران است و امریکو و هجنان که استوار شده است با اثبات این مطالب است ، با اثبات این مطالب است در مسائل خارجی هر مآکر خراجی هم ثابت خواهد شد که انقلاب ششم به ملت ایران یک انقلاب امیلی است که نه تنها برای بهبود وضع داخلی بلکه برای برقراری و حیات یک پاک صلح با بدین برین المللی صورت گرفته است (آقرین) ملت ایران از این سؤالها با این اشکارات خود که بطاهر زنده بنظر میآید دولت خدمتگزار خود را در معرض نظر قرار میدهد این بمنظور اعتراض بنیولت نیست منظور ملت ایران نیست که گویا ملت تصور کرده است دولت توفیق یافته بهتر بر وجهی انجام میدهد (احسن است) ولی بطور قطع و یقیناً بداند که این صدای بیست میلیون بیایست و در میلیون در واقع از یک طبقه بخواهد در میان بدین آیه بداند که سیاست خارجی ایران یک سیاست نیست که اولیاً یک روز به نجوی روزی دیگری به نجوی دیگری است بطوریکه دیگران میخوانند میشود تغییر داد بلکه هماغلوریکه جناب آقای نخست وزیر در جواب بنده فرمودند یکسیاست ملی است که صرفاً بر اساس منافع و خواست های ملت ایران نیست جهت میدهد این مسئله است که دولت ایران باید بداند ملت ایران ، دولت ایران در مقابل بنیولت ملی خود در مقابل هیچ کشوری تعهد ندارد مگر در مقابل تهدات ملی خود در مقابل منافع ملی خود و در مقابل مقتضیات کشور مطلق متحد و السلام (صحیح است - احسن است) بنده هم عرض خود را کوتاه میکنم خلاصه میکنم کلمات ایران اشتغال را

بررسی انبساط در برای شمالی محدود میابد (احسن).
ولیس - لایحه دولت فراتر می شود.

(بشرح زیر خواهد آمد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند طبق ماده ۷
صوبینامه شماره ۲۰۰۰-۲۰۰۰ تاریخ ۱۹/۹/۹۱ بدولت اجازه
داده شده است که برای تأمین هزینه های عمرانی از
مؤسسات داخلی و خارجی تحصیل اعتبار نموده و پس از
طی مراحل قانونی قرارداد مربوطه را اجراء نماید.

اینک در اجراء ماده مزبور ماده واحده مربوط به
تحصیل قهر قرض اعتبار برای هزینه های عمرانی
بدنظور اجراء طرح های برق کشور و سایر امور عمرانی
و دولتی در الحاقی آن به اجازه مصرف اعتبار جنشهای
در هزار و پانصدها شصت و نه که اعتبار آن قبلاً تصویب
ز سره است و همینست افزایش اعتبار مندرج در ردیف ۱۱۳۳
قانون اصلاحی بودجه ۱۳۴۳ کل کشور به قید با کمفورت
تقدیم و استدعای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر
حسینعلی منصور

لایحه راجع به اجازه تحصیل اعتبار برای تأمین قسمتی
از هزینه های عمرانی کشور و تعیین مصوم مصرف
و افزایش سقفی از اعتبارات مندرج
در قانون اصلاحی بودجه ۱۳۴۳ کل کشور

ماده واحده - در اجراء ماده ۷ صوبینامه شماره
۲۰۰۰-۲۰۰۰ مورخ ۱۹/۹/۹۱ بر سرنامہ عمرانی سوم کشور
بدولت اجازه داده میشود قرارداد های تحصیل اعتبار
مشروح زیر را منقذ و بموجب اجراء بگرداند.
۱- اخذ اعتبار مبلغ هشتاد و هشت میلیون دلار از
منابع دولت آمریکا برای اجراء طرح های برق کشور که
تقدیمت مستقیم ۱۰۰۰۰۰۰۰ (ده دلار آن) از اسباب
صادرات واردات و ماشیننگن بایهره پیگیری در صد در صد

بمقت هیجده سال که شامل سه سال مهلت برای
بازپرداخت اولین قسط میباشد، و ده میلیون دلار از
سازمان عمران بین المللی آمریکا بایهره سومین درصد در
سال بعدت پیستونگی سال که شامل سه سال مهلت برای
بازپرداخت اولین قسط میباشد و در صورتیکه استفاده از تمام
مبلغ قرارداد برای طراحی برق میسر نگردد ، دولت
میتواند از قرارداد اجرائی اجراء سایر طرح های عمرانی
به توافق واداد هتده استفاده کند و شرایط بازپرداخت این
مذاکره با توجه به طرح مزبور طبق موافقت طرفین تعیین شود.
۲- تحصیل اعتبار از سازمان عمران بین المللی
امریکا بمبلغ یک میلیون و پانصده هزار دلار برای تأمین
خدمات ملی برای شرکت هواپیمایی ملی بایهره سومین
درصد در سال بمدت بیست سال شامل سه سال مهلت برای
بازپرداخت اولین قسط آن.

۳- تحصیل اعتبار میزان هشتاد درصد از هزینه
برق حرارتی تبریز و خدمات مربوط به آن که تمام هزینه
طرح بمبلغ دو میلیون و یکصد و چهل و شش هزار دلار تعیین
گردید، از سه نوسه نختونیروم اکسپرت اتحاد جماهیر شوروی
بایهره سومین دهم درصد در سال بازپرداخت آن در هشت
قسط مساوی شصت و هه از طریق حساب پایابای با دولت
اتحاد جماهیر شوروی بعمل خواهد آمد و سررسید اولین
قسط آن هیجده ماه پس از تحویل لوازم و تجهیزات
خواهد بود.

۴- افزایش اعتبار دو میلیون لیره استرلینگ که از
دولت پادشاهی انگلستان موضوع بند (ز) تبصره ۵۸
ماده واحده قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور
بمبلغ چهار میلیون لیره.

تبصره ۹ - اعتبار منظور در ردیف ۱۱۳۴ قسمت
هزینه بودجه اصلاحی ۱۳۴۳ کل کشور بمبلغ
۱۰۰۰۰۰۰۰۰ (ده میلیارد) برای هزینه جنشهای دو هزار
پانصده ساله شصت و هشتاد و هشت میلیون لیره است
حسابداری نخست وزیر برای فرار بگیرد که طبق دستور
نخست وزیر بصرف هر روز برسد.
مصرف اعتبار مزبور مشمول مقررات مقرر در

قانون محاسبات عمومی و آیین نامه معاملات دولتی
نمیشاند.

تبصره ۴ - بر اعتبارات مندرج در ردیف ۱۱۳۳ قسمت
هزینه بودجه اصلاحی ۱۳۴۳ کل کشور مبلغ یکصد
میلیون ریال اضافه میگردد.

نخست وزیر

ولیس - نسبت به این لایحه تفاسیحاتی در دسترس است.
نظری نیست ؟ آقای صادق احمدی بر ما ملایه.

صالح احمدی - قبلاً تشکیل جلسه علنی مذاکره
راجم صورتی این لایحه شد بنده یکی از کسانی بودم که
خواهش کردم از جناب آقای احمدی منور که این لایحه
بکیفیتی باشد که بکمیسورین نرود ایشان فرمودند که ما
باید یک فوریت مجلس میجیم منهن تشکر کردیم بعد
متوجه شدیم که این لایحه یک لایحه مالی است و اگر
مالی باشد و یک فوریت تصویب شود دو دو فوریت است
بکمیسورین نمیروند و اگر اینطور باشد مخالف خواه
نوریم - برای یک شور میروند (میرود) منهن بیست را در حضور
مقام ریاست و آقای قیب میگردیم گفتند چون این لایحه
یک لایحه مالی است اگر یک فوریت تصویب شود دو فوریتی
نظری میشود و کمیسورین نمیروند و بندهم مخالف چون
تمام عرض بنده اینست که حاسی ترین فکر مجلس کل
کمیسورهای مجلس است این یک چیزست که همه
نمایندگان محترم مجلس متفقند نه آن که کار اساسی
در مرحله کارگذاری در مجلس است که در تها در
کمیسورینا میشود و بعضی است که در کمیسورینا میشود
بنابر این این لایحه باین اهمیت حتماً باید بکمیسورین
برود و مورد شور و بررسی قرار بگیرد و البته حاسطوری
که قبلاً خدمت آقای نخست وزیر عرض کردم امکان دارد
این کمیسورین روز امروز بعد از ظهر تشکیل داد و بآن
کمیسورین روز دست دولت را باز گذاشت منهن برود در
کمیسورین آنها مورد مذاکره قرار بگیرد خود آقایان
شاهد منهنی اضافی مترجم دولت هم شاهد متهمند سالی
که در کمیسورینا مطرح میشود با کمال بی نظری موسکافی

میشود چه با چیزهاییکه خود دولت هم قبول دارد در
موقع تهیه آن لایحه متوجه نشده و اشتباه شده ، از قلم
افتاد و بنامشورینا باشد که در کمیسورین مورد بررسی قرار
بگیرد و کلامت و جامع تر مجلس میآید بنابر این لملاحظ
اهمیت این لایحه که اگر قرار باشد مالی تلقی شود و با
تصویب با یک فوریت بکمیسورین نرود بنده مخالف ولی اگر
قرار باشد که متفق و یک لایحه بکمیسورین نرود بلکه
مواقفم حتم و متفق و وقتی لایحه بکمیسورین نرود
مورد بررسی قرار گرفت لملاحظ اینکه دولت هم یک شکستنا

دارد و میخواند این گزارش در انجمن باید لملاحظ مذاکره ای
که با خارج شده است یک فوریت شکالی ندارد ولی
شرطی که یک شوری تلقی شود نه اینکه طبع و توزیع
شود برای جلسه بعد و کمیسورین نرود این نظر بنده است.
ولیس - آقای دکتر بگانه .

دکتر بگانه (وزیر مشاور) - البته حاسطوری که
جناب آقای صادق احمدی نماینده محترم فرمودند منظور
دولت این بود که یک شوری باشد و کمیسورین برود مورد
رسیدگی قرار بگیرد و تشخیص اینکه این لایحه یک شوری
است یا دو شوری بنده بنظر مقام ریاست و نمایندگان
محترم است و اینها بهیچون این یک شکستنا نیستیر و
قلم از بودجه بومسکن است این یک دست فرسودگیهای
باشد ولی اساس لایحه که امر فوق العاده ای است
قرار داد مربوط به تحصیل اعتبار است باین مراتب اگر
مقام ریاست لایحه را بوجهای و یک شوری ذاتاً تشخیص
میرد نمایند دولت آن بوجهای خود شوری را هم مستر می کند
(احسن) (صادق احمدی - خیلی متشکر) اما اگر لایحه
لایحه ای نیست که ذاتاً یک شوری باشد تفاسیحات دولت در
باره یک فوریت خوبشون بانی خواهد بود.

مقرضی - نظر مقام ریاست شرط است.
ولیس آقای سرتیپ پور.
سرتیپ پور - لایحه ای که دولت تقدیم کرد مقدمه
دلایل بر این داشت که کمیسور بود و توضیح سیاست خارجی ایران
و بدلیل آن توضیح ، این لایحه تقدیم شد بر اساس
لازم میشود در باره هر موضوع در این مقام صحبت کنیم

قسمت اولش که مربوط به سیاست خارجه بسوز مورد تفاسی امام مکرر واقع شده بود که دولت آن را بکنگامبلس رادر در جریان وقایع خارجه و تقابل آن وقایع خارجه در ایران قرار بدهد و خوشوقت که این خواهش پذیرفته شدم در جلسه خصوصی هم در جلسه نانی بیانی شده که ملت ایران که در فراز و نشیبهای تاریخ خود کشیده است مدیاطبات رسیده که درد کشیده میگردد طلب است و متزاده تجویز کند برای درد کشیده گانی که درد واحد های مختلفه جغرافیائی دنیا قرار دارند بر اساس همان درد کشی ایران بوده است که هر وقت هر ملت دچار شستد ایران اعتراض کرد بر شریکه جناب آقای نخست وزیر در سطح خودشان اشاره فرمودند و هر دولتی که با همانی که دراستان استناد قرار گرفت و مخالفتی داشت استانی باز ایران بود اولین درد کشیده جهان که دفاع کرد در این حق حاکمیت ملت های مغلوب گذشته که این هم در مورد مصر در مورد عراق و در مورد وندهای دیگر جهان صدق کرد که جناب آقای نخست وزیر بازم اشاره فرمودند در آئین ایرانی و در نامیه و تربیت کشماتیران فرزندان برای راههای ناری تشبیه نمیشدند بلکه با کارهای غیر گذشته میشدند که اثر کارهای بعد در وحشان زایل شود فقط در یک امر کارهای بعد خودش را تشبیه میدهد و آن موقعی بود که فرزند ایرانی این کودک با جوان شواند حق شناسی کند و نگوید برای اینکه ایرانی قائل بود آن کسیکه حق نمند و حق کشک و حق سافندگانی را نتفاسد حق بزگران را و نخواهد شناخت حق خدایند را هم نتفاسد شناخت و بی دین است همین دلیل حق شناسی در ایران گذشته لغتی مترادف با پیشرفتی بوده (صحیح است) اما در باره اسلام بازم می بینیم داستانهای بسیار دلچسپ را بر ارجع به حق شناسیهای مسلمان در تاریخ اسلام آمده است که به استناد همان ناجرا ها بازم اگر ببینیم کسی میتواند حق شناس باشد و نغمه است مسلمان نیست ملت ایران بمسر و براف شام ملت های نوحاست و ازین جهت کنونی خورمیدانه و شرق نزدیک که با کرمه است و آن کنکها بتصدیق دولتهای و کشان زرعای کشان رسیده است اگر

محیط خودش را فراهم بیاورد میتواند خفشان راهم بپای خوشبختانه که بخود فرار دهنده خفشان است (آفرین) نکته ای زینا که در این لایحه بنظم رسیده توجه به استناد زین تاریخ وطن من است و وطن شاکه سطر ای آزادند جلسه خصوصی بگوش مازید می است حفظ آثار تاریخی اسفهان ، گذشته ماون ماسم مقدمات امروز ماوطن ما است خاک ماوطن ما تمامه سرحدات طبیعت و هنر و فرهنگ ماوطن وطن ما است بدین در این مقام از دولت طلب میکنم ما حاضر در کجاست حفظت جمشید ، قصر خنایارشا ، قصر دارپوش و قصر درمندان و فرما ریان ایران و امیران خاکی و آبها و خاکهای آن سوی آن اقدام مفرمانند به آن سلسله است اسناد تاریخی و اطلاعاتی که میقتد این اسناد زین هست و در مارلیک گیلان قرار دارد و متیوان باسد هزار تومان بودجه در سال تاریخ کلوشهای دیده و دانشمندان مستگه های فرهنگ ایران را از اومه داد مورد نظر قرار بدهند برای اینکه شناخته شد که این اسناد در زین تاریخ ما حاضر است از هزار سال قبل از میلاد بر روی دارد (احسن) .

رئیس - آقای سرتیپبدر پنج دقیقه وقت شما تمام شد .
سرتیپ پور - ما در باره خود لایحه ای ارائه نظر جناب آقای صادق احمدی طالب بوده است و بی نهایت خوشوقت که محیط تقاضم بسیار روشن بین مجلس و دولت بصورتی که فراموش نمیشدند در حق تبلی میکند بلا فاصله آن حق را میباید و احترام میگذرانند (احسن) چون خود دولت قبول کرده است برینده دیگر بحثی باقی نمانده است **رئیس** - در این لایحه قسمتی که مربوط به اعتبارات است

کشوری است و قسمتی که مربوط به وام است و دوشوی است در صورتیکه مجلس صحت باندانست بقوت است قسمتی که دوشوی است و رأی بگیریم که آه هم یک شوی نفعی شود (صحیح است) بنابراین به فوریت قسمت دوم رأی بگیریم خانما و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) صریح شد لایحه بکمیسیونهای مربوط فرستاده میشود .

۴ - فرات دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
رئیس - دستور جلسه آینده به فراتت میشود .

(برخ زیر قرائت شد)

۱ - گزارش شور و دو قرارداد و اجاره ۹ از سازمان عمران بین المللی آمریکا . شماره چاپ ۱۱۸۱
۲ - گزارش شور دوم قرارداد شماره ۹ الف و ب از صندوق وامهای عمرانی آمریکا . شماره چاپ ۱۱۸۲
۳ - گزارش شور دوم وامهای ۶۵/۶ - ۶۵/۶ - ۶۵/۸ مبلغ یک میلیارد و هشتاد و دو میلیون و سیست هزار ریال از بانک صادرات و واردات و افشکن . شماره چاپ ۱۱۸۳

۴ - گزارش یک فوریتی لقموجازات شلاق شماره چاپ ۱۱۸۵ .
۵ - گزارش کمیسیون فرهنگ درباره اختیارات در مورد اضیاط و دانشمندان دانشگاهها . شماره چاپ ۱۱۸۶
رئیس - با اجازه آقایان با این جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت نهم و نیم بسوز روز یکشنبه خواهد بود . (بکساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی **مهندس عبداللاریاضی**